

Surseance weinig gebruikt voor saneren schulden

Dick Sluis

Ondernemers leggen te snel het hoofd in de schoot. Zij maken weinig gebruik van surseance die — anders dan het faillissement — is bedoeld voor reorganisatie en overleving. Dat er maar weinig gebruik van wordt gemaakt komt omdat de huidige wettelijke regeling niet optimaal is.

Ook lijkt het erop dat ondernemers de problemen niet tijdig genoeg onderkennen of voor zich uit schuiven. Het merendeel van de surseances (ca 90%) eindigt na korte tijd toch in een faillissement.

Het Voorontwerp Insolventiewet heeft de intentie aan dit probleem tegemoet te komen door de mogelijkheid te openen van een informele reorganisatie onder begeleiding van een stille bewindvoerder. Maar het zal nog wel even duren voordat deze regeling zal zijn ingevoerd.

We moeten het doen met de bestaande regeling die, anders dan velen veronderstellen, best mogelijkheden voor sanering van schulden biedt. Wanneer men surseance aanvraagt wordt deze direct verleend. Het enige criterium is dat de ondernemer voorziet dat hij niet met het betalen van zijn opeisbare schulden zal kunnen voortgaan.

De surseance wordt voorlopig verleend en de rechtbank bepaalt een datum, meestal over 6 à 8 weken, waarop door schuldeisers gestemd kan worden over een definitieve verlening, voor maximaal 1½ jaar. Intussen heeft de schuldenaar de gelegenheid met de bewindvoerder te onderzoeken of de schuldeisers een akkoord kan worden aangeboden, over betaling van een deel van de vorderingen en kwijtschelding van de rest.

Zo'n ontwerpakkoord kan al worden gepresenteerd bij het aanvragen van de surseance, wat natuurlijk tijd en dus kosten scheelt. Als een meerderheid van de schuldeisers, die meer dan de helft van de vorderingen vertegenwoordigen, het akkoord aannemen, wordt dit verbindend voor alle schuldeisers, behalve de preferente als fiscus, UWV en werknemers.

Als wordt aangetoond dat bij niet accepteren een faillissement onvermijdelijk is en er dan substantieel minder te verdelen zal zijn, zullen schuldeisers hun knopen tellen. De fiscus en het UWV zullen, onder een aantal voorwaarden, mee willen doen. De belangrijkste is dat zij minimaal het dubbele percentage krijgen uitgekeerd als gewone crediteuren.

Ook met de bank, zeker als deze zekerheden heeft bedongen, moeten specifiek afspraken worden gemaakt. Dat kan ook plaatsvinden buiten de wettelijke kaders en zonder de hulp van een kostbare bewindvoerder. Het staat iedereen vrij schuldeisers ervan te overtuigen dat de nood hoog is en hun een aanbod te doen slechts een deel van de vorderingen te betalen, mits de pijn maar gelijk over de schuldeisers verdeeld wordt.

Ligt een schuldeiser dwars, dan kan deze onder verwijzing naar de stemverhoudingen in een surseance of naar een dreigend faillissement, vaak gedwongen worden toch mee te doen.

Wordt in of buiten de surseance een akkoord bereikt, dan is men er dus in geslaagd de schuldenpositie ingrijpend terug te brengen en zijn er weer volop kansen voor overleven.

Dick Sluis is advocaat insolventierecht bij Van Diepen Van der Kroef advocaten in Amsterdam.